

Vocal 40L, mijn talenknobbel aan de broeksriem

Enkele weken geleden testte ik Van Dale's drietalig elektronisch woordenboek: een nieuwe wereld opende zich. De klassieke woordenboeken hebben zeker hun nut. Mooi ogend en steeds raadpleegbaar ... zolang je je thuis bevindt. Of op kantoor op voorwaarde dat je baas hierin wil investeren. Of bij aankoop van een nieuw exemplaar neem je je vorige versie gewoon mee. Maar quid als je je tijdens het weekend in je buitenverblijf onledig houdt? En quid als je voor je werk naar een andere locatie moet of een ander departement, of ... Momenteel heb ik op diverse bureaus zo'n viertal Van Dale's staan... Nederlands-Frans! En Engels? En Duits? De cd-rom versies brachten soelaas. Notebook mee, elektronische vertaalwoordenboeken op de hard disc. Lekker professioneel papers en adviezen tikken: drietalig a.u.b.! Maar onze maatschappij wordt sneller, hectischer, mobieler... Notebook wordt te zwaar en heeft aan uitstralingsgehalte ingeboet. Leve de netbook! Maar het kan nog compacter. Tenslotte reis je niet steeds gepakt en beladen met netbook. Alles nu op pda formaat. Zelfs pda is achterhaald. Smartphone is trendy. Je kent ze wel, de Blackberry en de Iphone. In dat formaat en in die geestesgesteldheid onderwierp in Van Dale's drietalig elektronisch woordenboek aan een grondig onderzoek: prachtig, handig, gebruiksvriendelijk en ... te beperkt! Nederlands –Frans – Engels. Geen uitbreidingsleuf, geen mogelijkheid andere talen te downloaden. Oost Europa: daar ligt de toekomst of nog verder oostwaarts: Midden en Verre Oosten. Nederlands? Frans? Vergeet het. Engels zeker wel maar zoek maar eens in Bulgarije, Slovenië Estland, Iran, Pakistan of het binnenland van China of Tibet in een plaatselijke eettent naar een menu in het Engels, of probeer je maar verstaanbaar te maken en de waard aan het verstand te brengen dat je allergisch bent voor koemelk, slang of hond?

Vermits ik binnen enkele dagen naar China vertrek en volgend jaar Japan en ... Toscane in mijn agenda had aangestipt ging ik op zoek naar een meer uitgebreide versie. Vijftalig, zeventalig, twaalfalig. Leve Internet, leve Google. Uiteindelijk mijn gading gevonden: **veertigtalig** woordenboek. Onmiddellijk contact genomen met de Nederlandse invoerder: Nederland-eigen professioneel en Vlaanderen-eigen vriendelijk: zelden geziene combinatie. Ik ben het ondertussen zo gewoon dat je bij het versturen van een mail ... geen antwoord ontvangt en slechts bij de derde of vierde herinnering een nietszeggende standaard reply krijgt dat ik schrok om exact binnen het kwartier respons te ontvangen. Echte veertigtalig? Ja! Nieuwe vraag: in alle combinatierichtingen of uitsluitend naar of vanuit het Engels? Opnieuw binnen het kwartier: in alle richtingen. En wat met bv Perzisch of Maleisisch, want ik kan dat geschrift niet lezen? Vreemde talen worden vertaald in het eigen schrift èn in het fonetisch. Maar ik kan het dan nog steeds niet uitspreken? Er is een spraakcomputer ingebouwd zodat elk woord ook, indien gewenst, uitgesproken wordt. Dit wonder moet haast onbestuurbaar zijn. Moet je een techneut zijn om dit elektronisch woordenboek aan de praat te krijgen? U mag het testen!! Ondertussen lag ik van mijn bureaustoel en mijn glas (nee geen whisky want alcohol is slecht voor de lever weet je, maar koffie, wat dan weer slecht is voor mijn burens want eens ik zenuwachtig ben kan ik het niet nalaten Fred Astaire te imiteren en een Tap-dance serenade ten beste te geven en dit in 27 coupletten) maar vooral de inhoud zorgde voor de heerlijkste motieven in mijn parket, kringen die ik er blijkbaar niet meer uitkrijg.

Enkele dagen later test-exemplaar. Inderdaad een technisch wonder, handheld groot en met een zeer groot scherm, duidelijk leesbaar, zelfs in de zon (belangrijk voor gebruik in exotische landen). Voeding geschiedt door twee overal verkrijgbare AA-batterijtjes en je hoeft dus niet een zoveelste batterijlader en verloopstekkertjes mee te zeulen. De "vocal" zit in een stevige

foedraal en het geheel doet denken aan een rekenmachientje, maar dan wel met heel wat meer knopjes.

Zo zou mijn video en DVD recorder moeten zijn opgebouwd. Heldere menu's, zo voorspelbaar en zo voor zichzelf sprekend dat ik de gebruiksaanwijzing enkel nodig had om terug te vinden welke taal achter welke toets verborgen zat. Elke toets heeft namelijk drie of vier functies afhankelijk van het menu waarin je werkt. Na een kwartiertje glashelder, zeker toen ik Nederlands als standaardtaal had ingesteld.

En dan de openbaring! Inderdaad veertig talen kriskras door elkaar bruikbaar. Van Indonesisch naar Laotiaans? Geen probleem. Van Japans naar Lets? Evenmin een probleem. Van Frans naar Nederlands? Zonder morren. Dit toestel heeft elke reiziger of journalist of zakenman beslist steeds bij zich.. Eenmalige aankoop en je kan de wereld rond!!

Overzicht van de verschillende talen? Bevreesd om saai over te komen geef ik toch een opsomming maar sla deze passage gerust over. Volgende talen heb ik proefondervindelijk gecheckt en goed bevonden: Engels, Roemeens, Arabisch, Chinees, Tsjechisch, Lets, Cambodjaans, Nederlands, Zweeds, Thais, Spaans, Hongaars, Turks, Indonesisch, Italiaans, Deens, Tibetaans, Duits, Bulgaars, Perzisch, Japans, Slovaaks, Lithouws, Maleisisch, Grieks, Kroatisch, Indisch, Russisch, Pools, Ests, Vietnamees, Portugees, Noors, Birmaans, Frans, Sloveens, Koreaans, Urdisch, Fins en Laotiaans.
Met deze talen kom je al een heel eind ver!

Een minpuntje: een capaciteit van 20.000 woorden per taal is niet zeer uitgebreid en tot nu toe heb ik geen menuutje gevonden waarin je zelf woorden kan toevoegen. Toch nog maar eens de users's manual doornemen.

Dit is het? Vergeet het. Ook hele zinnen maken, duidelijk in verschillende rubrieken onderverdeeld, deel uit van je talenknobbel. Wil je gaan shoppen, eten, dokter raadplegen of gewoon communiceren. Meer dan tweeduizend eerste stap zinnetjes staan ter beschikking. En allemaal luidop te horen als je op de speakertoets drukt. Klare vriendelijke warme menselijke stem en geen computergekras. Straf!

Verder bevat mijn Vocal de ganse "New Oxford American Dictionary" en deze is wel tamelijk uitgebreid.

Daarenboven nog enkele gadgets die mij tijdens de testfase minder handig overkwamen: omzettingstabellen van en naar Engelse en Amerikaanse maten, gewichten en temperaturen (ondertussen kon ik het interessante ervan ervaren want om een paper te maken over maritiem recht diende ik een hele resem knopen, inches, duimen en gallons om te zetten...).

Ook nog een heel eenvoudige agenda maar deze future kan niet tippen aan mijn Mobile Outlook exemplaar. Wel nog een contactpersonenregister, naar believe aan te vullen. Ook hier werk ik liever met mijn gewone smartphone maar de alarmfunctie is dan weer nuttig en ook de wereldtijdtabel. Je ziet steeds het exacte uur en door de eerste letter in de putten van één of andere wereldstad weet je onmiddellijk hoe laat het daar is. Nuttig om je ouders of kinderen, die je plots wil bellen niet midden uit hun REM-slaapfase te doen schrikken.

Vergeet trouwens ook niet af en toe de meegeleverde oortjes in te steken. Niet alleen kan je in het vliegtuig dan je taal van bestemming bijschaven zonder je medepassagiers de schrik van

hun leven te bezorgen maar eens je koptelefoon aangesloten blijkt de Vocal ook nog een FM-radio te bevatten...

Duidelijk leesbaar, handig, performant, overal raadpleegbaar, stevig opgebouwd en handig in tasje op te bergen wilde ik eerst de firma C-Device contacteren om verlenging aan te vragen van de gebruiksduur maar heb maar onmiddellijk aangeschaft!

Aan alle reizigers, journalisten en zakenlui: het gebeurt niet zelden dat ik na een tweetal weken nog steeds enthousiast ben over een elektronisch toestel maar vanaf nu paradeer ik met mijn armen een beetje zijwaarts zwaaiend. Mijn broeksband glundert want rechts torst ie mijn onmisbare smartphone en links mijn even onmisbaar geworden vertaalcomputer.

Voor alle inlichtingen: www.c-device.com. Als je per ongeluk op een zekere mijnheer R. Latchmarsing botst, dan is dit die vriendelijke en alerte man die steeds binnen het kwartier antwoordt en vergeet dan niet mijn naam te vernoemen want ik wil bij deze firma op een goed blaadje terecht komen. Misschien brengen ze dan ooit een veertigtalig, 40.000 woorden bevattend exemplaar uit, en dat zou de enige reden zijn om ooit van mijn Vocal 40L afstand te doen.

Patrick Perck
Per©kamentje